

משתגעין ומתלהטין בתורת האור החיים הקדוש

יום כיפור

פנינים מובחרים מעיבודים
ומתמזגות על פי דברי רבינו

פניני חיים

כ"ב בש"ס בצלאל - לע"נ הרה"ח רבי משה שמואל ב"ר בצלאל ז"ל

קודצע געדאנקען באארבעט על פי דברי רבינו

מוסר חיים לקח מהפרשה במשנת רבינו

בשמי"ב ראש - לזכות ידידנו הרה"ח רבי יהודה בן שרה מרים הי"ו וזו"ו

דער שוואכסטער איד איז גרייט זיך מוסר נפש צו זיין פאר'ן אויבערשטן

אויפ'ן פסוק אין פרשת האזינו (דברים לב, לו) "וְאָמַר אֵי אֱלֹקֵינוּ צוּר חֲסִיו בּוֹ" - שרייבט דער רבי: "פי ישראל הגם שירשעו ויעברו על חלק ממצות ה', אף על פי כן כל מחסינה בה, ועליו סובלים דלות ופשלות, ונהרגים על קדשת שמו, ועומדים ומצפים לצור גואלם והוא אומרו 'חסי בו'."

דער רבי זאגט דא א מוראדיגע לימוד זכות אויף כלל ישראל, אז אפילו אויב מ'פירט זיך נישט אויף ערליך ח"ו, "וְאָמַר" זאגן די אידן "אֵי אֱלֹקֵינוּ" רבש"ע, וואו ביזטו? פארוואס האסטו אונז פארלאזט? און זיי קומען מיט א טענה "צוּר חֲסִיו בּוֹ" מיר אידן שיען זיך אין דיר רבש"ע אין אלע מצבים! אפילו די וואס זינדיגן ח"ו און זענען עובר אויף א חלק פון די מצוות בלייבן נאכאלץ געבונדן צו דיר רבש"ע, און כלל ישראל איז אלעמאל גרייט צו ליידן ארעמקייט און זיך אפילו לאזן הרגענען על קדושת שמו יתברך, האפנדיג נאר צום אויבערשטן!

כ"ק אדמו"ר בעל 'שפע חיים' זצ"ל מצאנו האט ממש געשטורעמט מיט די מוראדיגע דיבורים פונעם אור החיים הקדוש, זאגנדיג: קוקט וואס דער אור החיים הקדוש זאגט! אפילו אידן פירן זיך נישט אויף ווי עס דארף צו זיין ח"ו, מיט דעם אלעם וועט זיך קיינער מזרע אברהם יצחק ויעקב נישט גיין שמד'ן חלילה אפילו ס'איז אים ביטער, נאר ער וועט סובל זיין דלות און שפלות, און זיך מוסר נפש זיין על קדושת השם יתברך!!!

דאס האט מען קלאר געזען אין אלע דורות. האבן דען נישט אידן געקענט אין די שווערע תקופות פון שמד בלייבן לעבן און באקומען כל טוב שבעולם נאר פאר'ן זיך טוישן די גלויבן? וואס האט זיי אפגעהאלטן פונעם באשלוס צו ווערן א גוי ככל הגוים אויב נישט דאס אז "כי עליך הורגנו כל היום נחשבנו כצאן טבחה ובכל זאת שמך לא שכחנו!!!"

אפילו אזעלכע וואס זענען נישט געווען קיין אויסגערופענע צדיקים, האבן זיך אויפגעוויזן בשעת נסיון אז דאס וואס זיי זענען נישט מקיים געהעריג אלע מצוות שבתורה איז נישט וועגן מרידה במלכות שמים ח"ו נאר פון קטנות הדעת, און "דאס פינטעלע איד" האט זיי קיינער נישט געקענט אויסמעקן! וְעָלְיוּ סֻבְלִים דְּלוֹת וְשִׁפְלוֹת, וְנִהְרְגִים עַל קְדֻשַׁת שְׁמוֹ, וְעוֹמְדִים וּמְצַפִּים לְצוּר גּוֹאֲלָם!!!

האט דער 'שפע חיים' געזאגט: די ווערטער פונעם אור החיים הקדוש איז א נבואת אמת! בגדול קדושתו האט ער געזען וואס ס'גייט זיך אלץ אפטן אויף דער וועלט אין די שפעטערע יארן, ער האט געזען אסאך מער ווי אונז זעען מיט אונזערע אויגן היינט צו טאגס! "צוּר חֲסִיו בּוֹ" - נאר דער אויבערשטער אליין וועט אונז העלפן! אפילו ח"ו אין א צייט פון "אפס עצור ועזוב" - אז כלל ישראל וועט זיין אזוי פארלאזט אז ס'וועט ניטאמאל זיין ווער ס'זאל זאגן א קאפיטל תהלים ווי עס דארף צו זיין, ס'וועט נישט זיין ווער ס'זאל שרייען צום רבש"ע באמת ובלב שלם... אפילו דעמאלט "צוּר חֲסִיו בּוֹ" פארלאזן מיר זיך נאר אויפ'ן איין איינציגן באשעפער און אויף קיינעם אויסער אים!

אין ספר "שמועות טובות" (ווארשא תרנ"ו) ווערט געברענגט א מעשה, אז א איד וואס איז ליידער געווען באוואוסט פאר א 'קל דעת' און א מזלול במצוות, האט געדינט אלס משרת ביי א פריץ. אמאל האט אים דער פריץ געצווינגען זיך צו שמד'ן, און ער האט אים געסטראשעט אז אויב ער איז נישט מסכים גייט ער אים הענגען אינמיטן שטאט ר"ל. אין יענע רגע האט זיך אנגעצונדן די אידישע פונק ביי דעם איד אין הארץ, און ער האט געזאגט פאר'ן פריץ: "קענסטו טון מיט מיר וואס דו ווילסט, א איד וועל איך בלייבן!" און מיט אידישע שטאלצקייט איז ער געגאנגען צו די תליה מיט פייערליכע טענץ און מיט גרויס שמחה אז ער גייט מקדש זיין דעם אויבערשטן'ס נאמען ברבים!

נישט אויסלאזן קיין פיוטים פון די תפילות פון יום כיפור אין ספר "חפץ ה'" (מסכת ברכות יא.) שרייבט דער רבי: איך האב געזען פאר וויכטיג מחזק צו זיין דעם מנהג צו זאגן אינמיטן שמונה עשרה ראש השנה און יום כיפור און א תענית ציבור פארשידענע פזמונים און תחינות מיט א סדר וואס איז נוגע פאר יעדן איינעם. ווייל אונזערע רבי'ס האבן אונז געגעבן רשות מוסיף צו זיין תחינות ובקשות וויפיל מ'ויל. נישט ווי די וואס האבן זיך איינגעפירט אריינצונעמען די פזמונים פון יום כיפור פונעם דאווענען! ווייל מנהג אבותינו תורה היא, און ס'איז ראוי צו לאזן דעם סדר פון די פזמונים אזויווי ש'שטייט געדרוקט אין די מחזורים.

כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא וויבאלד ס'איז דא א מצות עשה פון תשובה טון, פירט מען צו פון הימל אז אפילו גרויסע צדיקים זאלן האבן עפעס אן עבירה אויף וואס תשובה צו טון, ווייל אויב זיי האבן נישט קיין שום עבירה - וועט זיי פעלן די מצוה פון תשובה.

דאס איז מרומז אינעם פסוק "כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא", ווייל חז"ל זאגן אז ווער ס'איז מקיים אלע תרי"ג מצוות ווערט אנגערופן "טוב", זאגט מען "כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב" ס'איז נישטא קיין איין צדיק אויף דער וועלט וואס זאל הייסן "טוב" פאר'ן מקיים זיין אלע תרי"ג מצוות - "ולא יחטא" - אויב ער האט נישט געזינדיגט, ווייל דאן פעלט אים די מצוה פון תשובה. נאר נאכן דורכפאלן מיט א קלייניגקייט און תשובה טון קען מען הייסן "טוב" און אזוי קען מען האבן מקיים געווען אלע תרי"ג מצוות.

תשובה איז עוקר די עבירה כאילו מ'האט נישט געזינדיגט

די גמרא זאגט אז דוד המלך האט נישט געדארפט צוקומען צו די מעשה מיט בת שבע, נאר אויף צו ווייזן אז מ'קען תשובה טון. לכאורה איז שווער, וואס פעלט אויס די מעשה פון בת שבע צו ווייזן אז תשובה העלפט, ס'איז דאך דא בפירוש'ע פסוקים אין תורה נביאים וכתובים אז דער רבש"ע איז "מִיָּמִינוּ פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שְׂבִיִּים?"

נאר פון די פסוקים זעט מען טאקע אז תשובה רייניגט אויס די עבירה וואס מ'האט פוגם געווען, מ'זעט אבער נישט אז דער חוטא קען צוריק אריינגיין אין די שיערים וואס חז"ל זאגן אז דארט קען נאר אריינגיין א צדיק גמור וואס האט אין זיין לעבן נישט פוגם געווען.

אבער ביי די מעשה פון דוד המלך מיט בת שבע, זעט מען אז דורך תשובה האט דוד המלך עוקר געווען די עבירה למפרע כאילו ער האט קיינמאל נישט פוגם געווען! ווייל ווען שלמה המלך האט געוואלט אריינברענגען דעם ארון צום קדשי קדשים, האט ער מתפלל געווען אז די טויערן זאלן זיך עפענען בזכות דוד המלך, און די טויערן האבן זיך געעפנט! זעט מען פון דא אז תשובה ברענגט צוריק אריין צו די קאטעגאריע פון א צדיק גמור!

לב טהור מכל שמץ שנאה ומחלוקת

באור החיים הק' פרשת דברים (פרק א פסוק א) כתב רבינו לפרש את תפילת דוד המלך בתהלים (נא, יב) "לב טהור ברא לי אלקים", שירחיק ממנו שנאת הבריות והקנאה ותחרות והנשטמה.

הרי לנו דטהרת הלב היינו גם כלפי בין אדם לחבירו, שהלב יהיה טהור ונקי מכל שנאה ותחרות.

וכלשונו של היערות דבש (ח"ב דרוש ג): 'טהרת מחשבה' אינה לבד בזה לכל יהרהר ח"ו בעבירה בזנות וכדומה, רק להסיר קנאה ושנאה מחבירו ואהבת ממון יותר מכפי הראוי, ומכ"ש ממון של חבירו, ומתכבד ושמח בלבבו בקלון ותקלת חבירו, ומתאוה למפלת ושפלות חבירו, מחשבת שקרים ופיתוי לרמות הבריות ומחשבות עול איך בשקרים וכזב ינהג, וכנהנה יתר מחשבות והרהור הלב ברמות לבב להתגאה, להונות חבירו בדברים.

כי באמת הקדימה לכל דרכי יראה ושערי טהרה היא דברים שבין איש לחבירו שיהיה שלם עם חבירו בלב ובמעשה. וזהו השער לה' צדיקים יבואו בו, דעל ידי כך בא לידי כשרון המעשה והכשר הפעולה בטהרה, ויראה בינו לבין ה' להיות דבק בכל מצותיו וקדוש בכל דרכיו. עכ"ל.

וב'אור החיים' פרשת ויגש מפרש רבינו הפסוק (בראשית מה, ד) "אני יוסף אחיכם אשר מכרתם אותי מצרימה", שיוסף נותר נעם באחוה למרות מכירתו למצרים, וז"ל: "אני יוסף אחיכם", פירוש, מתנהג עמכם במידת האחוה וכאילו לא היה הדבר ההוא. גם סמך לומר "אחיכם אשר מכרתם", לומר שאפילו בזמן המכר לא כהתה עין האחוה ממני. עכ"ל. וזהו הדרגה העליונה של 'טהרת הלב' שכאילו לא היה הדבר כלל [ולא שהיה ורק מחל לו].

ובענין זה מסופר, כי פעם הלך הרה"ק בעל ה'יסוד העבודה' מסלונים זי"ע לבקר את אחד החסידים הישישים, הרה"צ רבי יוסף מדאלאטיץ זצ"ל, שהסתופף בצל הרה"ק רבי מרדכי מלעכוביץ זי"ע, וביקש ממנו שיגיד דיבור אחד ששמע מרבו. אמר לו רבי יוסף, שכך אמר הרה"ק רבי מרדכי מלעכוביץ על דברים אלו שכתב רבנו, שבוודאי שה'אור החיים' בעצמו היה באותה מידה של יוסף הצדיק.

והרב הגדול החיד"א זצוק"ל מביא בשם מקומות בספריו הקדושים [מראית העין] (ראש השנה י; תענית כד), 'פתח העין' (סנהדרין ז), 'ככר לאדן' (סיון ב; מסכת דרך ארץ זוטא פרק ח), 'דבש לפי' (מערות מ אות כג), 'צוארי של' (הפטרות [וילך]) סיפור נורא שסיפר רבינו האור החיים הק', והוא מוסרי: "אני כותב את זה הרבה פעמים, להיותו יקר הערך, ודברי מוסר צריכים לחזור עליהם לעורר את הלב ליראת את ה' וכולי האי ואולי".

הסיפור הוא כדלהלן:

אחד מעשרי סאלי, שהיה מנכבדי הקהל ותקיפיו, ורגליו מצויות אף בטרקליני בית המלוכה, ערער אחר מעשיו של אחד החכמים, ומתוך שנתגנה בלבו זלזול בו במוצא פיו. כמובן שסכסוך בין החכם ותלמידיו לבין העשיר וסיעתו יכול היה לחולל קרע בתוך הקהילה, ורבנו חשש מכך מאד. מאחר והכיר את העשיר ותהלוכותיו ואת החכם והליכותיו, בחר לפנות אל החכם ולבקש ממנו שימחל לעשיר ואף ישלים עמו.

התפלא החכם ושאל: "מדוע יבוא כבודו להטרידני בעסק זה?", ורבנו השיבו כי נחיצות השלום ושלילת המחלוקת הן הדוחקות בו להשכין שלום. השיב החכם ואמר: "וכי סבור מר שיש בלבי עליו מאז ועד הנה? הרי בו ברגע שזולז בי והכלימני מיד מחלתי לו בלב שלם ולא מצאה טינה מקום לחול בקרבי".

והסביר החכם הלו לרבנו, כי הסיבה שהוא זריז למחול מיד, לפי ששנינו בדברי זוהר הקדוש (חלק ג, כח): שעוונות ישראל מכבידים כביכול על 'גדפאה' דשכינתא'. והלא אם לא אמחל לו לאותו אדם שציערני, נמצא סרך צער לשכינה בגיני, "לכן מחלתי לו באותו רגע וניקה האיש מעוון", סח החכם והטעים: "עד כדי כך נסמכו הביזיו והמחילה, ממש באותו רגע, כדי כך שלא היה שום מקום וסיפק שתצטער השכינה הקדושה כלל".

על פי מעשה זה, ביאר הרב חיד"א את מאמר רבא (ראש השנה יז). "כל המעביר על מידותיו מעבירין לו על כל פשעיו", מפני שאותו אדם שסילק את עוון הפגיעה בו ובדרך זו מיעט את צער השכינה הקדושה, בדין הוא שיעבירו את פשעיו שלו כדי להמעיט יותר את צערה.

הוא שדרש רבא על הפסוק (מכילתא, יח) "נושא עוון ועובר על פשע" שכוונתו "למי הוא נושא עוון למי שהוא עובר על פשע". עכ"ד החיד"א.

כהן שאינו מתענה אם יכול לעשות עבודת יום כיפור

והיתה לכם לחקת עולם בחדש השביעי בעשור לחדש תענו את נפשתיכם (ויקרא טז, כט).

כתב רבינו: לבל תטעה לומר כי מצות הכהנים ביום הכיפורים הוא דבור ראשון שצוה ה' בתחלת הפרשה לכו, ומצות ישראל היא העניו שכן רשם בדת ה', גם השכל יסכים לזה שהכהנים פטורים מהעניו. או הנהגה הגדולה מיהא במקום עניו היא עבודתו, וגם משה תבוא הסברה לדון עליו כי אינו צריך עניו, ומה גם לאשר קדם לנו כי נזדקק גופו ודמי לבר אלהין מלאך ה' אין צורך בעניו, אשר על כן צוה ה' ואמר "והיתה לכם", פרוש, קדבר עם משה ואהרן שגם הם בכלל העניו.

רבינו ביאר לשון הכתוב "והיתה לכם לחקת עולם בחדש השביעי בעשור לחדש תענו את נפשתיכם", שמשמעות תיבת "לכם" היא למשה ואהרן שעמהם היה מדבר, שה' דבר עם משה שידבר אל אהרן, וביאר, שהוצרך להזכירם בייחוד במצוה זו, לבל תטעה לומר כי העניו הוא מצות ישראל ולא הכהנים, שגם השכל יסכים לזה שהכהנים פטורים מהעניו.

בפסקי תשובה (ח"א סי' ק"ב בהג"ה) כתב וז"ל: אחד שהוכרח לאכול ביו"כ ע"פ רופאים, האם מותר לו להיות ש"ץ ביו"כ. וכן בכהן גדול שהוכרח לאכול האם כשר לעבודת יו"כ.

והנה מדברי רבינו משמע לכאורה דיכול לעשות העבודה, שהרי מבואר בדבריו שאין עבודת יו"כ תלויה בחיוב עניו, ולולא שהיה רבוי מיוחד, היינו אומרים שכל הכהנים אינם צריכים להתענות, וכן הכהן גדול עצמו לא היה צריך.

ובכלי חמדה (פר' קרח עמ' 154) כתב להסתפק, אם נחלש כוחו של הכהן גדול, באופן שאם יעשה העבודה מוכרח הוא לאכול ואם יניח מעבודתו לא יצטרך לאכול, האם דוחה את יו"כ באכילתו כמו במשלח את השעיר, או כיון דמתקנין כהן גדול אחר תחתיו עושה כהן גדול האחר עבודת יו"כ. עכ"ד.

לכאורה היה נראה מדבריו שעכ"פ פשוט שאף שאינו צם, כשר הוא לעשות את עבודת היום, ולא נסתפק רק אם עבודת יו"כ דוחה את חיוב העניו. אבל בתשובתו שנדמ"ח בכלי חמדה על המועדים (יו"כ סי' ס"ו) ביאר שגם זה בכלל הספק, ואין ללמוד ק"ו משעיר המשתלח.

[כמבואר ברמב"ם (הל' עבודת יום הכיפורים פ"ג ה"ז), שכתב: ואחר כך משלח את השעיר החי ביד איש המוכן להוליכו למדבר וכו' אם כשל כחו וצריך לאכול אוכל, ע"כ. ומשמע שאף אם הוצרך לאכול הוא ממשיך בשליחותו. ויותר מזה כתב באור שמח (שם): פטויות דברי רבינו דהותרה לו לאכול אף אם אינו מסוכן, רק שלא יוכל להביאו לעזאזל, נדהא מפני זה עניו דיוה"כ, וכמו שהותרה לו שבת וטומאה, ע"כ. וכן מבואר בקרית ספר (שם) שכתב: ואם כשל כחו בדרך וצריך לאכול אוכל, דכיון דכתיב "ושלח ביד איש עתי המדברה" אם כשל כחו ולא יוכל לשלחו מעכב כפרתו של ישראל, הילכך דחי עניו יום הכיפורים, ע"כ. וראה שם עוד בשאר הנו"כ].

ושם בכל"ח כתב דמאיש עתי אין ראייה, דשם א"א באדם אחר, אבל הכה"ג שמתקנין אחר תחתיו דילמא אסור. ומשמע ג"כ שהבין הכלי חמדה דהיתר שם בשעיר המשתלח לא מיירי בפקו"נ רק שהותר שיהיה לו כח לילך.

אולם בתוס' ישנים יומא (סו, א) [נדפס בדף סח, א] ד"ה לא נצרך אדם) נסתפקו בזה, וכתבו דאפילו אם נאמר דשעיר אינו דוחה עניו כשבת וטומאה, מ"מ איירי במסוכן ע"ש. הרי שלא ברור שהותר בשביל העבודה, וא"כ אין ראייה כלל לענין כה"ג. וע"ע ברש"ש יומא (פא, א) על מה שאמרו בגמ' שם עניו לא הותר מכללו, שהעיר דהא הותר לאיש עתי, ומשמע דנקט לעיקר דמשום העבודה הותר.

אלא דהכלי חמדה שם, דוחה לומר, שהכהן גדול ביו"כ היה צריך להיות כמלאכי השרת בלא אכילה ושתיה ובלא"ה לא היה כשר לעבודה. וכ"כ בתשובות והנהגות (ח"ה סי' קצ"ח).

עם האמור יתכן לבאר עוד בדברי רבינו שהיה הו"א שלא יצטרך הכהן גדול להתענות 'שבמקום עניונו היא עבודתו', דהו"א שבמקום חולשה המעכבתו מהעבודה יוכל לאכול, וע"ז קמ"ל קרא דאסור לו לאכול כדי לעבוד העבודה.

ומאידך גיסא י"ל בהיפוך, דאפילו את"ל שעבדו אז עבודת יו"כ אע"פ שלא צמו, מכל מקום י"ל דבעלמא האוכל ביו"כ אינו כשר לעבודה, ושאינו הכא כיון שבשנה ההיא לא היה מצוה כלל לצום, הרי זה כאילו צמו אם היו חייבים.

כע"ז כתב במכתבי תורה לכ"ה האמרי אמת' זצ"ל (סי' ג', מכתב לבעל הפסקי תשובה), שמה שלא עשו אז יוה"כ, בודאי היה ע"פ נביא מוחזק, דמטעם הק"ו לבדו לא היו מתירים לאכול, דהא אית ליה פירכא כמבואר בגמ' שם.

וכ"כ הרלב"ג (מלכים א, ח, סה) שזה היה הוראת שעה ע"י נביאים שהיו שם. ולכן אפילו אם בעלמא האוכל ביו"כ אינו כשר לעבודה, הכא כיון שעל פי נביא מוחזק לא היו חייבים לצום, שפיר היה הכה"ג כשר לעבודה, דדמי לצמו אם היו חייבים [הו"ד בספר דף על הדף].

הגעו לברך את הלוזמים והזנים בתורת רבינו בעל אור החיים הקדוש
'לשנה טובה ותחתיו בספרם של צדיקים לחיים טובים ולשלום' וגמר התימה טובה
ימלא השם משאלות ליבכם לטובה, ויתקבלו תפילותיכם לדחמים ולדצון לפני אדון כל
מכון מודתש אור החיים הקדוש

המשך הביקור בטבריה

חמש כוסות של תשובה

תשעה ימים התעכב רבנו בטבריה, ובאותם ימים התרועע רבות עם רבי חיים אבולעפייא ונקשרו נפשותיהם זו בזו.

בספר נר המערבי (פרק כא, עמ' רד) מסופר: באחת הפעמים שהגיע רבנו לבקר בהיכלו של רבי חיים אבולעפייא, בא ותלמודו בידו - סוגיה שהגה בה ביגיעה עצומה והתעוררו לו חמש קושיות חזקות דלית נגר ובר נגר דיפרקיניה. הרצה רבנו את קושיותיו וביקש מהחכם הישיש שיפרוק אותן. הצביע רבי חיים אבולעפייא והראה על כך יין שהיה מונח על הארון בחדרו ואמר לרבנו שיריד את הכד. הביא רבנו את כד היין ורבי חיים אבולעפייא מזג כוס אחת ונתן לו לשתות, כשהוא לא מסתפק בטעימה בלבד ומזרזו לשתות "עד גמירא". לאחר ששתה כוס אחת, הרגיש רבנו בקושיה אחת שהסתלקה ונמצא לה פירוק. אזי מזג לו רבי חיים אבולעפייא כוס שניה, וכן שלוש כוסות נוספות, ועל כל כוס הורה לו "עד גמירא", עד שככלותו לשתות היתה הסוגיה כולה מחוורת כשמלה וכל קושיה לא נשתיירה בה [מקור הסיפור: קונטרס 'מראש צורים', המודפס בחלק ג' מחומש 'אור החיים' עם פירוש 'אור יקר' (מהדורת רענערט - בני ברק תשס"ט) מפי הרה"ח רבי מנחם מנדל מרגליות שיח', בשם זקנו החסיד הישיש רבי יעקב שמשון מרגליות ז"ל (שהיה מתגורר בצפת, וכל ימות השבוע ישב בכולל 'אור תורה' שעל ציון התנא רבי מאיר בעל הנס זיע"א שבטבריה) ששמע מפי הגאון המקובל רבי יעקב חי זריהן זצ"ל, ראב"ד טבריה].

הסירוב לבקשתו של רבי חיים אבולעפייא

משעמד רבי חיים על גדלותו העצומה של רבנו, גמר בדעתו להושיבו על מקומו ולמסור בידו את הנהגת העיר במלחמתה של תורה, בפרט שרבי חיים היה זקן מופלג וכוחותיו הלכו ותשו. הפציר רבי חיים ברבנו והכביר עליו דברים המתיישיבים על הלב, כי תנאי החיים בטבריה היו משופרים מאלו שביתר ערי הקודש (ירושלים, חברון וצפת), והקהילה ישיבה בטח ושאן ללא נגישות ורדיפות. רבי חיים אף הבטיח לרבנו, כנראה בשם פרנסי הקהילה, כי לא רק שכל הנהגת העיר תימסר בידו, אלא שבשעת הצורך תידרש הקהילה להעביר מתקציבה להחזקת ישיבתו של רבנו.

על אף הכבוד העצום שרחש רבנו לחכם הישיש, התקשה לקבל את הצעתו, שכן השתוקק וערג לעלות אל המקום אשר בחר בו ה', אל מקדש מלך עיר מלוכה. כדי שלא להוציא בסירוב מוחלט, הציע רבנו, כי יקדים ויעלה לירושלים ויקבע בה את ה'מדרש' לשנה אחת, ובמהלכה יבחן את סיכוייו להשתקע בירושלים. אם ימצא שאין ישיבתה של ירושלים נוחה לו ולישיבתו, ישוב לטבריה וימלא את מבוקשו של רבי חיים אבולעפייא.

זאת ועוד, כדי להקל מעליו את עול הפצרותיו של רבי חיים אבולעפייא, אמר לו רבנו, כי תלוי הוא בדעתם של חברי ועד 'כנסת ישראל' היושבים באיטליה, כי הם המקדישים את החזקת ה'מדרש' ודעתם היתה על מנת שיעסקו בתורה בירושלים. מששמע רבי חיים כי במחזיקי התורה שבאיטליה תלויה ההכרעה, ישב וכתב להם אגרת נלהבת, לשכנעם ולרצותם שיעדיפו את טבריה על פני ירושלים. מעניין לציין, שאת האגרת שלח רבי חיים לחברי הוועד במודונא, למרות שהוועד המרכזי היה בליוורנו. אפשר ויש בכך סימן להשפעה הגדולה שהיתה לבני החבורה במודונא על רבנו. מאידך, דווקא מקורבו ומעריצו הגדול של רבנו, רבי שלמה חיים סגנוניטי זצ"ל, לא היה חד מן חברי ושמם אף לא נזכר באגרת. גם רבנו כתב לחברי 'חברת כנסת ישראל' במודונא, ובאגרתו הזכיר כי צירף שלוש אגרות שכתב להם רבי חיים אבולעפייא בנידון זה.

זו לשון אגרתו הראשונה של רבי חיים אבולעפייא: בהנו"א, עמ"י-עש"ו (= בשם ה' נעשה ונצליח, עזרי מעם ה' עושה שמים וארץ).

גדולים וטובים, הנאהבים והנעמים, מהדרין מן המהודרין, מצדיקי הרבים, גדולים מעשי צדיקים, העוסקים בבנינו של עולם ארץ ישראל מקודשת שער בת רבים, גדולים ועצומים, הגבירים הרמים והנשאים, פחות וסגנים, בני חברה הקדושה של מדרש כנסת ישראל, הלא המה כה"ר שלמה בכמה"ר נתנאל וכה"ר קולונימוס סגנוניטי יצ"ו, וכה"ר רפאל רוויגו יצ"ו, וכה"ר משה פאנו יצ"ו, וכה"ר אברהם לוי דלבאנקו יצ"ו, וכה"ר אלישע אוסיליו יצ"ו. יחד כלם יחיו דגן ויפרחו כנפן לזכות את הרבים, אמן כן יהי רצון.

קול האו"ת הראשון ישלם ארבעתים, שלומי"א אמוני שלמים וכן רבים, רב השלום. ושפתי הן עומדין להתפלל לפני רב מהולל כסא הדר כבודם יתרוםם ויתנשא ברבות הטובה נצח סלה ועד.

היום יצאתי במגילת ספר להשמיע במרום מכון שבתם, מאשר האיר אל עבר פנינו הרב הכולל, אין גומרין עליו את ההלל, כמוהו"ר חיים ו' עטר נר"ו, מידי עברו פה עיר קדשנו טבריה תוב"ב להשתטח על קברי הצדיקים התנאים ואמוראים קדושים אשר בארץ המה. ומקצת ימים אשר היה בביתי ותלמודו בידו ביראת ה' כל היום, נפשי נקשרה בו. ואומר אליו, מה טוב ומה נעים להיות הוא עמי בגורלי, ושישמע קול' כנסי"ה שהיא לשם שמים - היא 'מדרש כנסת ישראל' - בעיר קדשנו טבריה תוב"ב. כי ימצא מרגוע לנפשו ונחת רוח ללמודו בתורת ה', מסיבת היות הארץ הזאת שאנן מפחד רעה בהשקט ובטחה, מבלי היות בה מעליל ולא מססין ואין שטן ואין פגע רע, עד שאנו הולכים ברחובות קריה באישון לילה ואפלה ואין פחד, עד ששערי החצר נשארים פתוחים וכל יסגרו, מה שאין כן בג' הארצות יח"ץ (= ירושלים, חברון צפת) תוב"ב - שאני נולדתי בחברון, ונתגדלתי בירושלים, והייתי מרביץ תורה בצפת, ולא מצאתי נחת רוח והשקט ובטחה כמו טבריה. וכל היושבים בארצות הנזכרות, בכל יום תמיד, בעוונותינו הרבים נפשם מרה להם מאד וטרודים רוב זמן בצרות

ומצוקות, אחרונות משכחות הראשונות, מחמת המעלילים והמסטינים והמקטריגים והגנבים, ובפרט יוקר השערים, ויותר בזמן הזה - כאשר הגידו כל זה להרב הנזכר, עולי רגלים שבאו מירושלים תוב"ב, הצרות אשר חלפו עברו על ראשם מידי יום בימום. ובעיר קדשנו טבריה תוב"ב לא יש שום דבר מאלו הדברים הנאמרים, שבח והודות לשמו הגדול, ועלינו לשבח לאדון הכל על כל הטובה, ובפרט מאשר נתנני אלקים לחן ולחסד בעיני שרי הארץ, ונפלאה אהבתם עם היהודים מה שאין הפה יכולה לדבר.

כל זה הגדתי להרב הנזכר. ויהי כמשיב, כי הן אמת כל אשר דברתי ואין בדברי נפתל ועקש, וגם הוא ראה ראה את עיר הקודש צפת תוב"ב והפרש שיש בינה ובין טבריה תוב"ב - כי משם בא לעיר קדשנו, ונפשו קשורה בנפשי, ושמצא קורת רוח מלראות הארץ הזאת נעמ"י טבריה תוב"ב, ושהיא מקום הכנה לתלמוד תורה מסיבת הדברים הנאמרים לעיל, ועל הכל יוקר השערים.

האמנם, אין מעכב אלא דבר אחד - כי מה אענה להגבירים הרמים המקדישים קודש לה' הנקרא 'מדרש כנסת ישראל', ששפט התנאי הוא להיות בירושלים תוב"ב.

ואען ואומר לו, אני אכתוב שלישים במועצות ודעת להגבירים הרמים הנזכרים, שיען כל חפצם ותאותם הוא שיהיה תורה ויאדיר, בודאי שייסכמו דעתם לקבוע דירתו פה טבריה תוב"ב, שיתרבה ויתגדל התלמוד כפלי כפליים משאר הארצות, והיא ארץ ישראל מקודשת וארצנו ונחלת אבותינו, והיא עומדת בטיבורה של ארץ ישראל, כי ע"כ נקראת שמה טבריה - טבו"ר י"ה. וגם הגדתי לו, שעלה יעלה בתחלה לירושלים ועיניו תחזינה, כאשר חזה לצפת תוב"ב, באם יוכל לקבוע דירתו שמה.

אשר על כן, תשובתם הרמתה מהרה תצמיח. ובטחתי שכה יעשו וכה יסיפו, לשלוח ספרים ביד הרצים, שכבר הסכימה דעתם שיקבע דירתו בעיר קדשנו טבריה תוב"ב, ונאה ויאה שתהיה 'מדרש כנסת ישראל' עוסקת בתורה בטבריה, שיתנו עז לאלקים, לשכינת עוזינו הנקראת 'כנסת ישראל' - יען תחלת עילוי השכינה הוא בטבריה ומכאן עתידים ישראל להגאל, כמו שאמר רבי יוחנן בגמרא במסכת ראש השנה (דף לא): וגם בילקוט פרשת ויחי (רמז קסא) וגם הרמב"ם בהלכות סנהדרין פרק יד (הלכה יב) שמכאן נעתקים למקדש. הנה כי כן, חייבים כל ישראל להשתדל בכל עז ותעצומות ולקום כגיבור, להרבות תורה ומצות בטבריה, כדי שתוחלל תת כחה של שכינה לאקמא מעפרא, כמו שדרש רבי יוחנן "התנערי מעפר" זו טבריה" וכו'.

ובכן, אברך אני, זכות התורה וזכות רבי עקיבא וכו"ד אלף תלמידיו וכמה תנאים ואמוראים קדושים אשר בארץ המה, יגיבו בעדם, למען יאריכו ימים דשנים ורעננים, חיים של שלום, חיים של ברכה, בכל אות נפשם הרמה, וכנפש החותם פה עה"ק טבריה תוב"ב, בשליש ראשון לחדש ניסן משנת ששון ושמח"ה ימצא"ב ב"ה.

חיים אבולעפייא

אלפים כבר נושעו

בזכות תרומתם למען האור החיים הקדוש והפצת ספריו הקדושים

קנה לעצמך זכות אצל האור החיים הקדוש

מוקד הישועות: 0733-713-620

יום כיפור במחיצת אליהו בהר הכרמל

ובסליחות של הנעילה אמרנו ז' פעמים "דעני לאליהו בהר הכרמל" ז' פעמים "ה' הוא האלקים" והרגשנו בנפשותינו הערה גדולה. והמעלה הרב שלנו חושב בע"ה ובשועתו ללכת שם פעם אחרת, ואעפ"י שצריך טורח מרובה והוצאות מרובות."

למחרת יום הכפורים עלה רבינו ופמלייתו לקבר אלישע בן שפט [בהר הכרמל] ועשו תפילה וסליחות בדמעות שליש על גלות השכינה, וחיבקו עפרו.

וכך מתואר במכתב הנ"ל: "וליום מחרת יום הכיפורים בהשכמה עלינו למעלה בראש ההר להשתטח על קברו של אלישע בן שפט, שהוא קבר בראש הר הכרמל. וכיון שעלינו כמו מאה אמה ויותר קצת מצאנו בית אחד בנוי חדש ממש של אדום [-נוצרים] שבנו שם, שאומרים אלישע בן שפט דידהו, ומקריבים לפניו דברים של הכל אלילי כספם וזהבם. ואין זה הבית כי אם כומרים העובדים יזו [-אותו האיש] וחילותיו. ועלינו למעלה למעלה ומצאנו מערה קטנה, ושם כותל אחד ובו חלון, וזה החלון חלול לקבר אלישע בן שפט. ועשינו שם תפילה וסליחות בדמעות שליש על גלות השכינה וחיבקו עפרו, וירדנו".

ובמכתב נוסף: "אחר יום הכיפורים עלינו בהר עצמו של הר הכרמל כל בני חבורתנו אל קבר הצדיק מחיה המתים במאמרו אלישע בן שפט הנביא ע"ה, ועשינו שם תפלות ותחנונות על השכינה ובקשנו רחמים על מדרשנו, וגם שם הרגשנו הארה גדולה, ובקשנו מאתו שיהיה לנו ולתומכי מדרשנו למליץ טוב מגן וצנה באותו עולם".

עוד יצויין, ממכתב שהשיב רבינו הקדוש על מה שקיבל בערב יום הכיפורים הודעה מהמומנה, שהתורמים לשיבתו נתנו את מה שהבטיחו והוא התפלל עליהם. ובו מספר ומעיד על יום כיפור האחרון לימי חייו שנת תק"ב שהיה בעיה"ק ירושלים, על הארה גדולה בליל כל נדרי, ובפרט בשעת פתיחת הארון הרגיש כפתיחת שערי גן עדן. וכלשון קדשו:

"שמחתי ושתי מקבלת הכתב מהפקיד אשר מינו מעלתם בליוורני, הלא הוא הגביר המעולה כבוד הרב משה ברוך קארוואלי, ופעל ועשה וכל אחד שלם נדרו לה', ברוך הוא.

בעת שקבלתי הכתב, מעלי דיום הכיפורים הוה [-היה ערב יום הכפורים], לעת עיולי בי כנישתא [-בזמן שכבר נכנסו לבית כנסת], ומול בית קדשינו בכל לבי ובכל נפשי התפללתי: "כשם ששמחתם אותי ולא הביאו אותי לידי בושה כמו כן ישמחם ה' בזה ובבא".

ותכף הלכנו לבית הכנסת, וראיתי הארה גדולה בשעת כל נדרי. וקנה לי גביר אחד מהמערב הוצאת ספר תורה דכל נדרי, ובשעת שפתחתי ההיכל ממש היה בעיני כפתיחת שערי גן עדן בכל כך הארה שהייתה בבית הכנסת. וכל העם מתחננים, וכל אחד בוכה בכיה גדולה לפני ה' לבנות בית המקדש, אפילו האפאלחים [-עובדי האדמה]. יאמנו דברי שלא ראיתי מימי בעולם הארה כאותה שעה.

בשנת תק"א היה רבינו עם תלמידיו ביום הכפורים במערת אליהו בחיפה ועשו בו תפילות היום, תיאור נורא מובא בזאת על התפילות וההארות שהיו שם, שבכניסתם למערת אליהו ראו רבינו ותלמידיו הארה גדולה, וגם העידו נפלאות בקדושת ומעלת המערה. וכמו שצויין במכתב תלמיד רבינו רבי ישמעאל אברהם סנאגוויט:

הלכנו ערב יום הכיפורים להר הכרמל, והוא הר נפלא גדול וגבוה מאד מאד וראשו מגיע השמימה, והוא ממש עומד מרוב גובהו. וכאשר עלינו בו כמו מאתים אמה, שם בית אחד ולפנים מערה גדולה וגבוהה הרבה, חמישים אמה אורכה ועשרים אמה רוחבה, והיא כולה חקוקה מן ההר, והיא אבן אחת ד' רוחות וארץ וגג, והרואה יאמר בודאי שבנויה בידי אדם בכותלים מרוב הריבוע שיש בכותלים והארבע זוויות כל זווית בפני עצמה. ולפנים במערה יש מערה קטנה חקוקה ג"כ מן ההר אבן אחת ואומרים שזה מקום אליהו ז"ל. וכל מי שנכנס לזאת המערה טמא מדי יוצאים קלוחים של מים נובעים מד' רוחות המערה ורווחת עצמה, ובוה יודעים שטמא היה שם.

וזה ראינו ביום כפור, שבא ערל אחד לשם ומיד יצאו מים מארבע רוחות המערה. ועשינו שם כפור וכל אנשי הכפר עמנו. והביאנו לשם ספר תורה ועשינו כפור לא היה כמוהו למן היום וכו'. ואנו בכל תפלה ותפלה מה' תפלות של יום הכיפורים היינו אומרים "דעני לאליהו בהר הכרמל עננו", והיינו מתרעדים, שהיתה יראה גדולה מה נוראה, והיה נראה ממש כאילו אליהו ז"ל שם. ובליל כפור ובליל מוצאי כפור ישננו שם בתוך המערה".

ומה גדולה קדושתה אדוני, בענין רחיצת המים מן הטמא שהולך המים מאיליו על פני כולה, ויש שם לפני המערה בור קטן שמתמלא ממי גשמים. ובימי הקיץ רואים אין בו מים כלל, יבש, ושואלים: "אדוני אליהו, תנה לנו מים", ולמחר מתמלא מים, וכמה וכמה טובות כפולות. ובודאי כשאדם נכנס לשם מנצנצת בו רוח הקודש ושערותיו עומדים מרוב המורא שיש בה "מה נורא המקום הזה אין זה כי אם בית אלקים". וממש אין זבוב נראה באותה המערה כלל כלל לא.

ובמכתב נוסף: "ועלינו אל ההר הקדוש הר הכרמל אל מערת אליהו הנביא ז"ל, והבאנו שם ספר תורה, ועשינו שם יום הכיפורים כולנו גדולים וקטנים. וזו היא המערה שאמרו עליה בגמרא שלא זה שכינה ממנה, ושם יפתח ממקום הסתום אשר בה כמלא מחט סדקית היה מתמלא כל העולם כלו אורה. אם נבוא לומר אופן מערה זו יתפלא האדם ויאמר ברוך שכלו לו בעולמו. ועד היום הזה לא עשינו כיום הכיפורים שעשינו במערה הנזכרת בהארה גדולה שהיתה לנו.

ובעת הנעילה העידו שנים נאמנים מבני חברתנו שכל אחד ראה אור גדול אשר יצא ממקום אחד שיש להם בקבלה שהוא המדרש שהיה לומד בו אליהו ז"ל בקביעות, ובא אותו האור שטף ועבר לפני התיבה שלנו אשר שם היו עומדים כל החכמים בני מדרשנו לומר החמש תפלות של יום הכיפורים. ושמחנו בזה שמחה גדולה.

לבקשת רבים האבן מיר בס"ד אריינגעברענגט א נייע פרישקייט אינעם דרוקן און אינעם מפיץ צו זיין דעם גליון ברחבי תבל, און מיט דעם ווענדן מיר זיך צו אייך, אזוידי די הוצאות זענען גרויס, און די זכות פון דרוקן און מפיץ זיין האט א געוואלדיגע כח הסגולה כידוע, ביטע נעמט השתתפות אין די מלאכת הקודש מיט'ן מנדב זיין א גליון לזכות אדער לע"נ.

צו באקומען דעם גליון אין אמעריקא, אדער איבערצוגעבן אייער נדבה ביטע רופט: 845-533-2998

אדער שיקט אן אימעיל צו: torahsohrhachaim@gmail.com

פאר סיי וועלעכע פראגעס בנוגע די גליון, קענט איר רופן:

הרה"ח יהודה לייב זארגער שליט"א • 917-681-0310 • הרה"ח אברהם ישראל הערשקאוויטש שליט"א • 845-537-0839

זכות רבינו הק' תגן בעדכם לרוב ברכה והצלחה וכל טוב

ביים אור החיים הקדוש וועסטו פועל'ן אויף זרע של קיימא

כ"ק אדמו"ר רבי דוד חי אביחצירא שליט"א דערציילט, אז איינער פון די משמשים בקודש ביי זיין טאטע - רבי מאיר אביחצירא זצ"ל - האט א שיינע פאר יאר פון די חתונה נישט זוכה געווען צו קיין קינדער, און ער איז ארומגעלאפן צו פארשידענע דאקטוירים טוענדיג גרויס השתדלות געהאלפן צו ווערן, אבער די ישועה האט זיך נישט באוויזן אויפן הארזאנט.

איין טאג איז אנגעקומען צו אים א שמועה אויף א גרויסן דאקטאר אין ירושלים, וואס איז אויפגעקומען מיט א נייע ערפונדונג וואס האט שוין געהאלפן אסאך קינדערלאזע פארפעלקער. ער האבן תיכף באשטעלט א וויזיט ביי דעם דאקטאר - נישט זאגנדיג קיין ווארט פאר "באבא מאיר", ווייל ער האט מורא געהאט אז רבי מאיר גייט אים אפרענדן דערפון. ער האט געטראכט אז ער וועט זיך באגיין אן די הסכמה און ברכה פון רבי מאיר...

א טאג פאר די באשטימטע אפוינטמענט האט דער משמש אזוי דרך אגב'דיג געגעבן א זאג פאר "באבא מאיר" אז מארגן דארף ער פארן קיין ירושלים עפעס ארלעדיגן און ער וועט נישט זיין צו די האנט... ער האט עס דוקא געזאגט אויף אזא מין אופן אז ס'זאל נישט אויסקוקן ווי ס'האנדלט זיך אין א וויכטיגע זאך.

ווי ערשטוינט איז דער גבאי געווארן ווען "באבא מאיר" האט אים געענטפערט: "קענסט פארן קיין ירושלים, אבער גיי נישט צו יענעם דאקטאר..." און ער האט צוגעלייגט: "אנשטאט דעם, גייטס אריבער צום ציון פונעם אור החיים הקדוש און דאווענטס דארטן! מיט'ן אויבערשטנס הילף וועט עטס געהאלפן ווערן און מבשר זיין גוטע בשורות!"

אויפצומארגנס איז דאס פארפאלק געפארן קיין ירושלים, אבער נישט צו יענעם דאקטאר נאר צו א העכערן דאקטאר... זיי האבן זיך אויסגעגאסן דאס הארץ ביים ציון פונעם אור החיים הקדוש, און צום יאר האבן זיי ב"ה געהאלדזט א ניי געבוירן קינד וואס זיי האבן באקומען א מתנה גראד פון הימל בכוחו של האי צדיק וקדוש! - - - פארענדיגט כ"ק רבי דוד חי אביחצירא שליט"א: וכך היה נוהג מור אבי הקדוש צו שיקן אידן וואס האבן געווארט אויף ישועות - און בפרט אויף זרע של קיימא - מתפלל צו זיין אויפן ציון פונעם אור החיים הקדוש זי"ע, און זיי האבן בס"ד געזען אפענע ישועות!

זיכער האט דאס אויך מיט'ן כח המשלה - לייגט צו רבי דוד, ווייל מור אבי הקדוש איז געווען געבונדן מיט א קשר נפשי צום אור החיים הקדוש, און ער פלעגט קביעות'דיג לערנען אין זיין הייליגן ספר. וועגן דעם האט ער פארשטאנען אז דארט על ציון קדשו איז א ספעציעל מסוגל'דיגע פלאץ אז די תפילות זאלן נתקבל ווערן לרחמים ולרצון!

נאך די ביטערע חורבן אייראפע, ווען הרה"ק רבי אהרן מבעלזא זי"ע האט זיך ברחמי שמים מרובים ובניסי ניסים ארויסגעראטעוועט פון די בלוט איינגעזאפטע באדן, איז ער ארויפגעפארן קיין ארץ הקודש, און די ערשטע תקופה האט ער געוואוינט אין ירושלים עיר הקודש.

גלייך אנפאנג האט מען אים צוגעשטעלט א צייטווייליגע אכסניה אין שטוב פון הרה"ח ר' מענדל פרענקל ז"ל, און געציילטע טעג נאכדעם האט מען אים געטראפן א קביעות'דיגע דירה ביי הרה"ח ר' זלמן אשכנזי ז"ל - א ליובאוויטשער חסיד וואס האט געוואוינט אין "בתי ווארשא".

אין שכנות פון משפחת אשכנזי האט געוואוינט א איד א תלמיד חכם מיט'ן נאמען ר' פייוול. דער ר' פייוול איז נישט געווען קיין חסיד, און ער האט זיך געהאלטן ווייט כרחוק מזרח ממערב פון אלע רבי'שע זאכן און חסידישע מנהגים.

צוואנציג יאר זענען זיך פארלאפן אויף ר' פיבל מיט זיין בני בית, אין וועלכע זיי האבן ליידער נישט זוכה געווען צו קיין קינדער. איין נאכט - געווען איז עס ט"ו תמוז תש"ד - האט זיך ר' פייוול'ס ווייב גע'חלומ'ט אז זי זעט דעם אור החיים הקדוש, און גלייך צופרי האט זי דאס דערציילט פאר איר מאן. ר' פייוול האט דאס אוועק געמאכט אז חלומות שווא ידברן - ס'מיינט גארנישט, און ער איז געגאנגען אין בית המדרש לערנען כאילו לא היה כלום.

זיין ווייב איז אבער נישט געווען רואיג מיט'ן חלום, און זי איז עס געגאנגען דערציילן פאר איר שכנ'טע - ר' זלמן אשכנזי'ס ווייב. האט איר מרת אשכנזי געזאגט אז אזויווי דער בעלזער רב געפונט זיך ביי זיי אין די דירה, אפשר זאל זי אריינגיין פרעגן דעם צדיק וואס די חלום דארף באדייטן.

מיט הילף פון איר שכנ'טע מרת אשכנזי האט די פרוי באקומען רשות אריינצוגיין בקודש פנימה צום בעלזער רב, און זי האט אים דערציילט אז צוואנציג יאר איז זי שוין קינדערלאז, און נעכטן נאכט האט זי גע'חלומ'ט אז זי זעט דעם אור החיים הקדוש און דאס האט איר זייער צושטורעמט. האט איר דער בעלזער רב געזאגט, אז זי זאל אריבער פארן צום ציון פונעם אור החיים הקדוש אויפן הר הזיתים און אויסזאגן דארט גאנץ תהלים, נאכדעם זאל זי זיך אויסבעטן און צוזאגן אז אויב ס'גייט איר געבוירן ווערן א בן זכר וועט זי אים א נאמען געבן "חיים".

פונקט א יאר דערויף - ט"ו תמוז תש"ה - האט ירושלים גע'רעש'ט פון די בשורה אז די פארפאלק האט זוכה געווען צו א בן זכר!!! פארשטייט זיך אז מ'האט אים א נאמען געגעבן "חיים" - -

●

תפילה שחיבר רבינו בעל 'אור החיים' הקדוש לימים הנודאים

**יהי רצון מלפניך אבינו מלפנינו אלקינו יְדִידוֹת אֹר
נַפְשֵׁנוּ וְרוּחֵנוּ וְנִשְׁמָתֵנוּ, לְמַעַן בְּרִיתְךָ אֲשֶׁר כָּרַתְתָּ לְשִׁלֵּשׁ
עֲשָׂרָה מִדּוֹת שְׁאִינָן חוֹזְרוֹת רִיקָם לְעוֹלָם מִלְפָּנֶיךָ, זְכוֹר
אֶהְבֶּתֶנּוּ וְחַבֵּתֶנּוּ וְהִשָּׁב שְׂכִינְתְּךָ לְבֵית קִדְשֵׁנוּ וְתַחֲזֹר
לְהִשְׁתַּעֲשֵׂעַ בָּנוּ פִּימִי קָדָם, כִּי קָשָׁה פְּרִדְתָּ מִמֶּנּוּ
כִּפְרִדְתָּ נַפְשֵׁנוּ מִגּוּפֵנוּ, הִמּוּ מַעֲיָנוּ וְכָלְתָּה נַפְשֵׁנוּ אֶל
גְּאֻלַּת שְׂכִינְתְּךָ וְאֶל מַעוֹן קִדְשֶׁךָ, וְלִרְצוֹנְךָ יְיָ נִכְסֵפֶנּוּ.
הִנְנוּ מִתְחַנְּנִים וּבּוֹכִים לְפָנֶיךָ יְיָ אֵב הָרַחֲמָנוּ עַל גְּלוּת
הַשְּׂכִינָה - הוֹשִׁיעָה יְיָ שְׂכִינְתְּךָ, וְדַבֵּק נַפְשֵׁנוּ בְּאַהֲבָתְךָ
הַנְּעִימָה וְהַעֲרִבָה עַל נַפְשֵׁנוּ וְרוּחֵנוּ וְנִשְׁמָתֵנוּ, וְיַעֲוֹל
מִלְפָּנֶיךָ בְּהִיכָלִי.**

"מעות יזכור" ביום הכפורים

מועילים גם עבור נשמת רשע גמור

מרן ה"בית יוסף" בהלכות יום הכפורים, מביא בשם ספר "הרוקח", שאם מנדבין מעות יזכור לזכות אדם רשע - אינו מועיל לנשמה שלו, כי כל הסיבה שמועיל כשאחר נותן לזכותו, היות והקב"ה בוחן לבבות והוא יודע שאם הנפטר היה בחיים הוא גם היה נותן, אבל באדם רשע שלא קיים תורה ומצוות לא יועיל מה שאחרים נותנים. וכך פסקו האחרונים.

אולם רבינו הקדוש פוסק שמועיל נתינת צדקה גם עבור אדם רשע גמור, כי יש אפשרות להקנות את הזכויות של המצוות לאדם אחר, כמו כל שותפות יששכר וזבולון. ומוסיף רבינו, שגם הרוקח התכוין רק למי שהיה רשע במצות צדקה - שאי אפשר לזכות לו בצדקה, כי אין קטיגור נעשה סניגור, אבל אם היה רשע בשאר עבירות, ודאי שמועיל לתת צדקה עבורו. ורבינו מביא הוכחה לשיטה שלו ממעשה שהיה, וכלשונו:

"שמענו אשר ספרו בני אדם בענין רוח אחד [-דיבוק] שונכס בבתולה אחת, ואמר להם שיועיל לו לזכות נשמתו אם יתנו בעדו שמן למאור בבית הכנסת וכדומה, והנה פשיטא כי הרוח הוא רשע היה ואמר שיועיל לו זכות החיים".

[ראשון לציון - יורה דעה, סימן רמט סעיף טז]